

**LISTY
Z AURA - PONTU**

1/2007

Obsah:

Vážení přátelé.....	3
Kontakty.....	4
Ceny Alfréda Radoka 2006 vyhlášeny.....	5
Představujeme.....	6
Milan Uhde	
Česká a slovenská dramatika	8
Radek Malý	
Iva Klestilová	
Roman Olekšák	
Egon Hostovský, Jan Žáček	
Jan Žáček	
Carlo Collodi, Zdeněk Jecelín	
Nové překlady.....	9
Anglicky psaná dramatika	
Mark Ravenhill - Zuzana Krulichová	
Martin McDonagh - Julek Neumann	
Howard Barker - Helena a Martin Fahrnerovi	
John Patrick Shanley - Lenka Kolihová Havlíková	
Eve Enslerová - Dáša Bláhová	
Elmer Rice - Marta Ljubková	
Richard Kalinoski - Helena Fahrnerová	
A další..	
Michal Walczak - Jiří Vondráček	
Ernst Jandl - Zuzana Augustová	
Fjodor Michajlovič Dostojevskij - Jan Žáček	
Hry, které je po dohodě možno získat jen za tantiémy.....	15
Nepřeložené texty.....	16
Anglicky psaná dramatika	
David Hare	
Rona Munro	
Stella Feehily(ová)	
Marie Jones(ová)	
Arthur Miller	
Albert Ramsdell Gurney	
John Murray, Allen Boretz	
Theresa Rebeck(ová)	
William Borden	
Rusky psaná dramatika	
Jelena Isajeva	
Michail Ugarov	
A další..	
Lukas Bärfuss	
Christo Bojčev	
Kari Hotakainen	
Kriszta Szalay	

Vážení přátelé,

Po Velikonocích jsou tu i první letošní Listy z Aura-Pontu s úrodou nových her, jež jsme pro Vás nechaly zlektorovat. Kromě nabídky nových českých titulů, naleznete mj. v sekci nepřeložených titulů informaci o řadě u nás dosud neznámých novinek ruské provenience. Upozorňujeme také na jednu neznámou "vaňkovskou" hru z pera Arthura Millera.

Také Vás informujeme o výsledcích Cen Alfréda Radoka 2006, které byly vyhlášeny 31. března 2007 v Divadle v Dlouhé. Zároveň si Vás dovoluujeme **pozvat na čtvrtek 10. května**, kdy chystáme ve spolupráci s Rumunským kulturním institutem v Praze **scénická čtení ze současných rumunských her** Gianniny Carbanariu, Bogdana Georgescu, Iona Very a Saviany Stanescu. Následovat bude koncert a ochutnávka výborných rumunských vín. Jste srdečně zváni!

Upozorňujeme, že aktuální číslo Listů z Aura-Pontu je vždy k nahlédnutí na [našich webových stránkách](#), včetně aktuálních [Novinek z Aura-Pontu](#), kde se dozvíte o dalším dění v naší agentuře. Máte-li zájem o starší čísla Listů, [napište nám](#) a my Vám je zašleme elektronicky či poštou. Jejich obsah průběžně ukládáme do naší internetové [Rukověti dramaturga](#), kde je k dispozici úplný přehled nabízených textů. Od spuštění této databáze byla tato nabídka rozšířena téměř dvojnásobně. Nyní v ní naleznete informace o **více než 2 000 textech** původních českých her, překladů i textů zahraničních autorů v originále, v doplňování se průběžně pokračuje.

Připomínáme, že Vaším zájmům vycházíme vstříc dalšími službami:

- na požádání Vám zašleme text námi zastoupených autorů a překladatelů,
- rozhodnete-li se některý z nich inscenovat, získáme pro Vás souhlas autora,
- vystavíme provozovací smlouvu.

Rovněž Vám texty zahraničních autorů (nabízené i Vámi vyžádané):

- obstaráme,
- v případě Vašeho zájmu doporučíme překladatele, dojednáme smlouvu se zahraniční agenturou,
- dojde-li k provozování, je naší odměnou provize z autorských honorářů,
- nedojde-li k provozování, vyúčtujeme Vám vynaložené náklady.

Díky našim bohatým zkušenostem a kontaktům v zahraničí Vám můžeme nabídnout **vyřízení práv k provozování děl** autorů z mnoha zemí celého světa:

vlámské části Belgie,	Maďarska,	Rumunska,	Srbska,
Bulharska,	Německa,	Ruska,	Švýcarska,
Holandska,	Polska,	Skandinávie a Pobaltí,	USA,
Chorvatska,	Rakouska,	Slovinska,	Velké Británie a Irsko

a mnoha dalších (kromě Francie, Itálie a Španělska, kde jsou v současné době tamní monopolní agentury vázány exkluzivními smlouvami).

Můžete nás však kontaktovat i v případě, kdy si nejste jisti, kam se vlastně obrátit.

Vždy Vám alespoň poradíme.

Rádi Vám pomůžeme při výběru titulu, vhodného právě pro Vás. Vaše jednoduché dotazy zodpovíme telefonicky, složitější písemně.

Naše [právní oddělení](#) poskytuje právní konzultace.

Naše [produkční oddělení](#) Vám v případě potřeby pomůže při výběru interpretů. Můžeme Vám doporučit také režiséra, choreografa, případně výtvarníka nebo autora hudby.

Jitka Sloupová a Simona Šnajperková.

Kontakty

VEDENÍ AGENTURY:

Zuzana Ježková, jednatelka – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

Daniela Gadasová, výkonná ředitelka – tel.: 251 554 938, daniela.gadasova@aura-pont.cz

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ:

Petra Marková – tel.: 251 553 994, petra.markova@aura-pont.cz

Texty a agentáž

Jitka Sloupová – tel.: 251 554 938, jitka.sloupova@aura-pont.cz

Simona Šnajperková – tel.: 251 554 938, simona.snajperkova@aura-pont.cz

Zahraniční práva

Anna Pýchová – tel.: 251 553 994, anna.pychova@aura-pont.cz

Zuzana Ježková – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

SMLOUVY A PRÁVA TUZEMSKÝCH AUTORŮ:

JUDr. Aleš Kout – tel.: 251 553 993, ales.kout@aura-pont.cz

FINANČNÍ ODDĚLENÍ:

Martin Chramosil – tel.: 251 554 084, martin.chramosil@aura-pont.cz

Markéta Kotrbová – tel.: 251 554 084, marketa.kotrbova@aura-pont.cz

PRODUKČNÍ ODDĚLENÍ:

Jiří Havel – tel.: 251 550 179, jiri.havel@aura-pont.cz

Martina Žitná – tel.: 251 554 938, 251 553 992, martina.zitna@aura-pont.cz

SEKRETARIÁT:

Barbora Hledíková – tel.: 251 554 938, 251 553 992, barbora.hledikova@aura-pont.cz

Najdete nás na nové adrese:

Veslařský ostrov 62

147 00 Praha 4 - Podolí

tel. ústředna: 251 554 938

fax: 251 550 207

e-mail: aura-pont@aura-pont.cz

www.aura-pont.cz

CENY ALFRÉDA RADOKA 2006 VYHLÁŠENY

Nadační fond Cen Alfréda Radoka **31. března 2006** na večeru, pořádaném ve spolupráci s divadelní a literární agenturou Aura-Pont v Divadle v Dlouhé a vysílaném v přímém přenosu na programu ČT2, již **popatnácté** udělil výroční divadelní ceny:

Ceny Alfréda Radoka 2006 za inscenační výkony (v osmi kategoriích):

O jejich udělení rozhodlo 62 kritiků v anketě časopisu Svět a divadlo. Kompletní výsledky ankety jsou zveřejněny v druhém čísle časopisu Svět a divadlo.

Inscenace roku:

Wolfgang Amadeus Mozart: LA CLEMENZA DI TITO (režie Karl-Ernst Herrmann a Ursel Herrmann, hudební nastudování Alessandro De Marchi, Národní divadlo - opera, Praha, premiéra 14. 10. 2006)

Mužský herecký výkon:

MARTIN FINGER za roli SVĚTANÁPRAVCE (Thomas Bernhard: Světanápravce, režie Dušan D. Pařízek, Pražské komorní divadlo - Divadlo Komédie, Praha)

Ženský herecký výkon:

KATE ALDRICH za roli SESTA (W. A. Mozart: La clemenza di Tito, režie Karl-Ernst Herrmann a Ursel Herrmann, hudební nastudování Alessandro De Marchi, Národní divadlo - opera, Praha)

Divadlo roku:

DEJVICKÉ DIVADLO

Česká hra:

Iva Klestilová: MÁ VLAST /STANDA MÁ PROBLÉM; PAROUBEK JE KAMARÁTH; STREJDA NÁS MÁ VŠECHNY RÁD/ (uvedlo Divadlo Rokoko v režii Tomáše Svobody a Thomase Zielinskeho, premiéra 4. 2. 2006)

Scénografie:

KARL-ERNST HERRMANN (W. A. Mozart: LA CLEMENZA DI TITO, režie Karl-Ernst Herrmann a Ursel Herrmann, hudební nastudování Alessandro De Marchi, Národní divadlo - opera, Praha)

Hudba:

VLADIMÍR FRANZ (Heinrich von Kleist: AMFITRYON, režie Hana Burešová, Městské divadlo Brno)

PETR KOFROŇ (P. Kofroň - Z. Plachý - J. Šimáček: MAGICKÁ FLÉTNA, režie Zdeněk Plachý, Městské divadlo Brno)

Talent:

IVANA UHLÍŘOVÁ (herečka)

Dramatická soutěž Cen Alfréda Radoka 2006

O udělení cen rozhodla porota ve složení: Hana Burešová, Julek Neumann, Martin Porubjak, Milan Uhde a Martin Velíšek.

1. cena – neudělena

2. cena – Kateřina Rudčenková: NIEKUR

3. místo - Roman Olekšák: MESTO V PROTISMERE

čestné uznání: Radek Malý: POCIT NOČNÍHO VLAKU

Cena ČRo 3 – Vltava a rozhlasová inscenace textu: Radek Malý: POCIT NOČNÍHO VLAKU

Možnost vyjet na **měsíční stipendijní pobyt v divadle Royal Court Theatre v Londýně** navíc získala autorka textu nazvaného *Niekur* Kateřina Rudčenková.

V rámci televizního přenosu udílení Cen Alfréda Radoka si diváci vybrali z pěti nominovaných inscenací a **Cenu diváků získalo Městské divadlo Zlín** za melodrama **SMRT HIPPODAMIE**.

Kontakt – tajemnice NF CAR: Klára Procházková, klara.prochazkova@divadlo.cz.

Představujeme

Milan Uhde (* 28. července 1936)

Narodil se v právnické rodině, vzdělání získal v Brně: chodil zde do obecné školy, roku 1953 maturoval na gymnáziu v Králově Poli a v roce 1958 absolvoval Filosofickou fakultu Moravské univerzity (později Jana Evangelisty Purkyně, dnes Masarykova univerzita), obor čeština a ruština. Poté pracoval jako redaktor významného brněnského měsíčníku pro literaturu, umění a kritiku *Host do domu* (vycházel 1954-1970) a zároveň působil jako externí učitel na Janáčkově akademii múzických umění (1967-1971). V roce 1971 dosáhl titulu doktora filosofie.

Po zákazu časopisu se stává spisovatelem z povolání, ale roku 1972 se po zveřejnění článku v *Rudém právu* dostal na seznam zakázaných spisovatelů a jeho tvorba se nesměla publikovat až do sametové revoluce v roce 1989. Jeho knihy byly odstraněny z veřejných knihoven a bylo mu bráněno ve výkonu jakéhokoliv výtěžného povolání. Psal pod jmény jiných divadelní hry (nejčastěji pro *Divadlo na provázku*), publikoval v samizdatu, spolupracoval se zahraničními divadly a rozhlasovými a televizními stanicemi.

Podepsal *Chartu 77*, v roce 1988 se stal i signatářem *Hnutí za občanskou svobodu*. V roce 1989 založil spolu s jinými disidenty nakladatelství *Atlantis* a stal se jeho šéfredaktorem. Následující rok po něm tuto pozici převzala jeho manželka, aby se mohl plně věnovat politické kariéře.

V roce 1990 se stal po Milanovi Lukešovi druhým polistopadovým ministrem kultury, v roce 1992 se na JAMU habilitoval jako docent. V období od 6. června 1992 do 6. června 1996 byl za ODS nejprve poslancem České národní rady a po jejím přejmenování v souvislosti s rozdělením státu 1. ledna 1993 poslancem Poslanecké sněmovny. Ve stejném období byl od 29. června 1992 zvolen předsedou Poslanecké sněmovny.

V první den České republiky 1. ledna 1993 přednesl známý projev končící slovy: "...Česká republiko, dobrý den!".

V následujícím volebním období, od 1. června 1996 do 19. června 1998, byl rovněž zvolen do Poslanecké sněmovny, od 16. července 1996 do 9. června 1997 předsedal poslaneckému klubu ODS. Po pádu koaliční vlády ODS se díky svému kritickému postoji ocitl mezi těmi, kteří byli vyzváni k odchodu ze strany, přestoupil tedy do poslaneckého klubu *Unie svobody*, jehož členem byl od 20. ledna 1998 do konce zkráceného volebního období. Byl iniciátorem několika poslaneckých návrhů zákonů, z nichž byl schválen pouze jeho *Návrh novely zákona o mimosoudních rehabilitacích (78/1998 Sb.)*, který inicioval spolu s Jiřím Karasem. Zákon se snažil zrovnoprávnit nucené práce příslušníků vojenských báňských oddílů s nucenými pracemi příslušníků PTP.

V roce 1998 opustil aktivní politiku a stal se opět spisovatelem z povolání. Vydává pro nakladatelství *Atlantis* ve sbornících své dřívější práce, ale neváhá ani zahajovat nové projekty.

Dílo:

Milan Uhde je autorem povídek, divadelních a rozhlasových her, scénářů a sbírek poezie. Mezi jeho díla patří:

- *Lidé z přizemí (1962)*
- *Komedie s Lotem (1963) - rozhlasová hra.*
- *Hrách na stěnu (1964) - krátké povídky z každodenního života.*
- *Král Vávra (premiéra 1964 v divadle Večerní Brno) - satirická divadelní politická hra, variace na téma Krále Lávry ukazuje strojový svět odcizený lidem, kde trio vládců řídí zemskou poloosu. Hra je tvořena 10 obrazy, obsahuje 9 písní, balad, blues romancí a jednu mezihru. Autor zde navazuje na K. H. Borovského.*
- *Svědkové (1965) - původní absurdní rozhlasová hra, ukazuje bezmocnost lidí proti zlovůli policie.*
- *Souhvězdí Panny (1965) - filmový scénář podle své povídky Ošetřovna, příběh o lásce a kamarádství z prostředí vojenského letiště. Film byl natočen téhož roku.*
- *Výběrčí (1966) - absurdní rozhlasové drama, dočkalo se i divadelního zpracování.*
- *Děvka z města Théby (1967 otištěna v květnovém čísle Divadla 18, téhož roku uvedena v Národním divadle) - původní divadelní hra, satirická variace na antické téma Antigony. Kritika hru strhala.*
- *Obloha samej cvok (1967) - sbírka textů písní pro brněnské Divadlo X.*

- Záhadná věž v B. (1967) - sbírka historických mystifikací.
  - Ten, který přichází (1968) - rozhlasová hra.
  - Parta (1969) - rozhlasová hra
  - Šach-mat, Vaše Výsosti (1969)
  - Vraždění ve Veracruz (1970)
  - Hra na holuba (1974) - původní divadelní hra, vyšla v samizdatu.
  - Balada pro banditu (1975) - muzikálová adaptace divadelní hry na téma Olbrachtova Nikola Šuhaje Loupežníka, kterou napsal pod jménem Zdeňka Pospíšila pro Divadlo na provázku. Podle této hry vznikl v roce 1978 i stejnojmenný film režiséra Vladimíra Síse.
  - Profesionální žena (1975) - scénář dramatisace na námět Vladimíra Párala, kterou napsal pod jménem Zdeňka Pospíšila.
  - Zubařovo pokušení (1976) - rozhlasová hra, vyšla v samizdatu.
  - Pohádka máje (1976, uvedeno pod názvem Poslední leč) - adaptace Mrštíkovy divadelní hry, napsal ji pod jménem Zdeňka Pospíšila, ten však v roce 1980 emigroval a spolupráci s Uhdem prozradil.
  - Hodina obrany (1977) - televizní hra.
  - Pán plamíneků (1977) - původní televizní hra, vyšla v samizdatu. Motívem byly skutečné osudy některých disidentů, na kterých byla zločinně zneužita psychiatrie.
  - Jitřenka naší slávy (1977) - rozhlasová hra o životě Boženě Němcové.
  - Modrý anděl (1979) - původní rozhlasová hra, která byla zpracována i pro divadlo: monolog udavačky, která, zahrávaje si s životy druhých, srovnává svou situaci s údělem anděla spravedlnosti, zatíženého odpovědností za osud lidstva.
  - Velice tiché Ave (1981) - autobiografická retrospektivní rozhlasová hra. Vyšla v samizdatu, později se dočkala i divadelního zpracování.
  - Zvěstování aneb Bedřichu, jsi anděl (1986, uvedena 1990) - divadelní hra, vyšla v samizdatu: životopisná parodie o Karlu Marxovi, vedoucí k divákově deziluzi.
  - Prodaný a prodaná (1987) - divadelní inscenace ztvárňuje osud Karla Sabiny, konflikt jednotlivce, politické moci a společnosti. Napsal pro Divadlo na provázku pod jmény Petr Oslzlý a Peter Scherhauser.
  - Česká republiko, dobrý den (Atlantis 1995) - projevy z období své činnosti ve vyšší politice, vybraných 50 článků pro Denní Telegraf a rozhovory, které vyvolaly čtenářský ohlas.
  - Desítky her (Atlantis 1995) - sborník deseti nejdůležitějších divadelních, rozhlasových a televizních textů (Král-Vávra, Svědkové, Výběrčí, Parta, Zubařovo pokušení, Pán plamíneků, Hodina obrany, Modrý anděl, Velice tiché Ave a Zvěstování aneb Bedřichu, jsi anděl).
  - Balada pro banditu a jiné hry na zapřenou (Atlantis 2001) - sborník 10 titulů vydaných většinou pod cizími jmény (Balada pro Banditu, Profesionální žena, Pohádka máje, Prodaný a prodaná, Jitřenka naší slávy, Nos a Plášť - úprava Gogolova námětu, Krásná rána - úprava Puškinova námětu).
  - Zázrak v černém domě (2002) - hra napsaná pro Divadlo na Vinohradech.
  - Na rozchodnou (2004) - televizní hra: odehrává se v roce 1945 v období odsunu Němců z Brna.
  - Nana (2005) - muzikál na téma Zolovy Nany je psán pro hudební scénu Městského divadla v Brně.
- Od roku 1952 přispíval rovněž do periodik: Rovnosti, Hostu do domu, Literárních novin, Plamene, Kultury, Kulturní tvorby. Napsal řadu textů pro brněnské Divadlo X.

Ocenění

- cena Egona Hostovského
- 1987 cena Toma Stopparda za hru Pán plamíneků

ZÁZRAK V ČERNÉM DOMĚ

Komedie o dvou dílech (2002)

4 m, 4 ž

„Černý dům“ jako honosné sídlo příští rodiny postavila s podporou rodičů mladá úspěšná advokátka, aby získala za muže právníka doktora Pompeho, který se po léta nemohl odhodlat ke svatbě. Jeho váhání bylo dáno i tím, že pocházel z rodiny zatížené duševní poruchou. Nakonec manželství vzniklo a trvá. Dům, vlastně hříšný pokus o koupi lásky, však celou rodinu těžce poznamenal. Lpění na domě zavinilo, že doktor Pompe před vzplanutím druhé světové války odmítl odejít se svou židovskou manželkou a jejími rodiči do ciziny. Ze stejného důvodu zabránil tomu, aby byl dům prodán a z výtěžku zaplacen ilegální přechod židovského švagra do zahraničí. Švagr posléze zahynul. Ze strachu o dům přiměl doktor Pompe ženu, aby se zřekla židovských předků a v paternitním sporu dokázala podvrženými doklady, že není jejich dcera. Doktorka Pompeová kvůli tomu dodnes trpí pocitem viny. Strach o dům způsobil po dalších třiceti letech, že doktor Pompe vydědil syna Dušana, který upadl do nemilosti komunistické vlády. I dnes je chorobná obava o dům příčinou, proč doktor Pompe brání převozu dcery Šárky na psychiatrickou kliniku: bojí se, že Šárčinu rozvádějícímu se manželovi, a nikoli jeho duševně nemocné manželce svěří soud do péče jejich společnou dceru a že skrze tuto vnučku později přejde část domu do „cizí“ rodiny.

Tak aspoň vykládá rodinnou historii fanatic pravdy právník Dušan, nejstarší syn Pompeových, který se v červnu neděli roku 1992 dostaví se ženou Vičkou na rodinné setkání, od něhož si matka Pompeová slibuje, že povede ke smíru a k obnově Dušanova dědického práva. Jenže otec Pompe se rozhovoru s Dušanem teatrálně vyhýbá a věnuje se opravě vodovodního kohoutu. Dobrou duší hry a zázrakem v černém domě je Dušanova manželka Vička. Ta na rozdíl od manžela prokazuje tchánovi a tchyni úctu za prožité utrpení. Zachrání Šárku od sebevražedného pokusu, prosadí, že dům v novém dědickém řízení celý připadne nemocné švagrové a bude jí zdrojem přilepšení, a nepřímo přispěje k tomu, že otec Pompe poté, co neobornou manipulací zavinil, že praskla ústřední vodovodní trubka, upustí od další terorizace rodiny a připustí příchod řemeslníka. Dušanovu závěrečnou omluvu však přijme po komediantsku: dál předstírá, že si ho plete s mladším synem. Matka přesto doufá, že se při příštím setkání podaří rodinný smír dovršit.

Milan Uhde nám zpočátku předkládá vskutku groteskní obraz jedné rozhádané rodiny, plné zakonzervovaných iluzí a křivd, aby nás krok za krokem vedl hlouběji k tragickým historickým kořenům jejich problémů.

Světovou premiéru hry uvedlo 9. března 2007 v režii Juraje Nvoty pražské Divadlo Na zábradlí.

ZJASNĚNÁ NOC

2 m

rozhlasová hra

Titul si autor vypůjčil od skladatele Arnolda Schönberga. Právě jeho stejnojmenný smyčcový sextet spolu s hudbou Miloše Štědrone vynalézavě dotváří dialog univerzitního muzikologa a staršího zkušeného hudebníka, kteří se jedné noci ocitnou v hotelovém pokoji. Z jejich zanícené rozpravy o Schönbergově hudbě se na ploše aktové hry vyvine drama nenaplněných ideálů a bolestného prožívání nedostatku talentu. Autor dokáže i tak vážné téma podávat s notnou dávkou ironie, kterou tu skvěle přenesl do hudebního partu jeho dlouholetý přítel a spolupracovník Miloš Štědroň. Hudba je v této bytostně rozhlasové hře nejen předmětem dialogu, podkresem či auditivním obrazem, ale v jisté chvíli se spojí s lidským hlasem jako další dramatická osoba do nečekaného dialogu, který posluchače nejen překvapí, ale dozajista i pobaví.

Hru v premiéře vysílal 20. března 2007 Český rozhlas 3 - Vltava.

Česká a slovenská dramatika

Radek Malý (*1977)

Vystudoval bohemistiku a germanistiku na Univerzitě Palackého v Olomouci. Pracuje jako překladatel. Napsal tři básnické sbírky a několik knížek pro děti. Je rovněž autorem učebnic českého jazyka a literatury. Hra Pocit nočního vlaku je jeho prvním dramatickým pokusem.

POCIT NOČNÍHO VLAKU

2 m, 1 ž

Pět dramatických studií zkoumá impresi pěti různých vagónů nočního vlaku jako metaforu současného i minulého života. Dramatická analýza dysfunkční rodiny a bezobsažných vztahů, monotónní návraty stejných křestních jmen, litanie průvodčího i poetická transformace osobního vlaku v dobytčák – to vše tvoří podivný sugestivní svět, který je možno shrnout titulem „pocit vlaku“.

1. obraz: kupé pro matky s dětmi – Matka mluví se svým devětadvacetiletým synem, jako by mu bylo stále jen šest. Syn se jí pokouší vysvětlit, že jeho přítelkyně je těhotná a že se bude ženit. Matka je zmatená.

2. obraz: jídelní vůz – Pepan a Maru večeří v restauračním voze, protože si to mohou dovolit. Jejich dcera by s nimi nejedla – je vegetariánka. Matka by proto chtěla další dítě, a ačkoli Pepan vehementně protestuje, spřádá plány na synovu kariéru.

3. obraz: služební kupé – Průvodčí srovnává cestu vlakem a smrt. Jeho monolog provázejí podivné obrazy.

4. obraz: kuřácké kupé – Otec přesvědčuje dceru, aby si přisedla k němu a matce do vagónu první třídy – lístek jí zaplatí. Dcera si stěžuje na svou samotu a obviňuje otce, že před ní zatajil existenci bratra, který zmizel, když jí byly dva roky. Odchází ho hledat.

5. obraz: dobytčí vagón - Bratr a sestra mají před sebou dalekou cestu. Bojí se psů a bojí se průvodčího, před kterým se schovávají. Když se objeví, je to zároveň jejich otec.

Hra získala čestné uznání v letošní anonymní soutěži o Cenu Alfréda Radoka 2006 a Cenu Českého rozhlasu 3 – Vltava.

Iva Klestilová

JAK V SISTRECH LISTÍ SVIST

2 m, 2 ž

Scénická báseň známé české dramatičky o pevných tajemných poutech mezi lidmi, která nemizí ani po smrti. Některá spojení ovlivňují naše další vztahy, chování i jednání, jsou naší nedílnou součástí, i když je to pro naše okolí zcela nepochopitelné.

Finálový text letošní anonymní soutěže o Cenu Alfréda Radoka 2006.

Roman Olekšák (Slovensko)

MESTO V PROTISMERE

Dramatizovaná dopravní zácpa

2 m, 2 ž

Olekšákova hra je napsána ve volném verši metodou, připomínající hry Thomase Bernharda či Rolanda Schimmelpfenniga. Jejím tématem je ztráta komunikace a osamělost ve velkoměstě – peklo, jehož metaforou je zde vlna veder a dopravní kolaps. Realistická expozice hry tvořená dialogy a monology čtyř mladých hrdinů, se postupně drolí. Dva potenciální milostné vztahy ze začátku hry (Erik v autě a Simmi na infolince/personální úřednice Lena a vyhazovaný zaměstnanec Artur) se mění v horečné vidiny protagonistů. Postavy komentují samy sebe a příběh, který je takřka mimoděk spojuje, posouvají stále více do světa fantazie. Jejich monology začínají připomínat vyprávění příběhů akčních filmů – postavy je spíše adresují přímo publiku, než aby je prezentovaly na scéně. Hra končí totálním rozpadem komunikace mezi jejich nereálnými světy.

Hra získala třetí cenu v letošní anonymní soutěži o Cenu Alfréda Radoka 2006.

Egon Hostovský, Jan Žáček

ŽHÁŘ

dramatizace

13 m, 5 ž

Příběh o mládí, dospívání, o touze kamsi utéci, o tom jít až někam daleko za hory a nebo do Prahy... Prchnout z rodného městečka, za láskou, za dobrodružstvím... především od rodičů, od pokrytectví, od maloměšťáctví. Hra o české malosti, podrazáctví, ubohosti, o závistech, o rozpadajících se vztazích mezi lidmi. O touze vydělat za každou cenu, třeba za cenu lidského života nebo „jen“ jeho zničení. O rozpadu jedné rodiny, o neporozumění a o bolestném zcelování přervaných pout. O soudržnosti, o moudrosti, o návratu ke kořenům. Příběh malých lidí, kteří nemohou měnit svět, nemohou dělat veliké věci, ale umějí si pomoci vzájemně. Oni jsou tu proto, aby žili a pomáhali žít svým blízkým. Takže vlastně dělají ty největší věci, které může člověk dělat.

Jan Žáček

ODPUŠTĚNÍ

3 m, 3 ž

Příběh o čtyřech důchodcích, především o dvou z nich.

Starý scénárista je „vyhaslý plamínek“, přesto má v sobě spoustu energie na vyprávění ironických historek (skutečných) ze svého života mezi herci, režiséry a komunisty. Starý komunista býval kostelníkem a kdysi udal jednoho kněze z nešťastné lásky k dívce, která jím pohrdala. Zato ale vzhlížela ke knězi. Ten dává kostelníkovi odpuštění, ale sám nejprve nechápe, proč by měl žádat o odpuštění. Stará herečka, která by chtěla ještě tolik hrát, ale už nemůže. A je stále milována.

O tom, že je nutno o odpuštění prosit a odpuštění dávat, protože je to tak správné. O přeměně jednoho člověka v druhého silou myšlenky. O zlobě a především o dobru a lidské duši.

Carlo Collodi, Zdeněk Jecelín

PINOKIOVA DOBRODRUŽSTVÍ

s použitím motivů z knihy Alexeje Tolstého Buratino

z itaštiny přeložili Marie a Jan Holických

dramatizace

17 m, 1 ž a loutky

Na počátku bylo poleno. To poleno mluvilo. Pak byl panáček. A ten panáček chodil, běhal i tancoval. Doma neposeděl. Táhlo ho to ven. Pak potkal cvrčka. A lišku a kocoura. A loupežníky. A mnohé další.

Hořko-sladký pohádkový příběh o tom, jak daleko to někdy může být zpátky domů.

Premiéru této dramatizace uvedlo Jihočeské divadlo České Budějovice 24. února 2007.

Nové překlady

Anglicky psaná dramatika

Mark Ravenhill (Velká Británie)

PRODUKT (PRODUCT)

z angličtiny přeložila Zuzana Krulichová

1 m, 1 ž

Prostředí kanceláře – nemusí být konkrétní.

Z recenze The Guardian na premiéru: „Jak napovídá titul – Produkt nebo Výrobek, je tato hra o vyprávění příběhu a prodávání, jak zabalit sny a fantazie a jak opanovat naši imaginaci naroubovanými představami. Ravenhill si chytře pohrává s myšlenkami a obrazy a vytváří

souvislosti mezi fantazií, sexem a násilím.“

Přítomni jsou James, filmový producent a Olivia, herečka. Hra je vlastně 16-ti stránkovým monologem producenta, který líčí herečce obsah připravovaného filmu. Ona může samozřejmě reagovat, přehrávat určité scény, vyjadřovat gesticky i mimicky pocity, ale pokyny k tomu nejsou v textu dány – můžeme je vyčíst jen ze slov producenta.

Monolog je vlastně jakousi parodií, či černohumornou parafrází na dnešní módní filmy, kde se splácá vše páte přes deváté, aby byl zajištěn komerční úspěch. Současná vlna zájmu o terorismus, zkoumání aspektů vzájemné přitažlivosti etnicky rozdílných lidí, stejně tak jako nejrůznější typy akčních scén, retrozáběry, pseudofilozofické a pseudosociologické sondy, to je „munice“, kterou tvůrci hodlají nakrmit diváky. V příběhu Amy, která zažila teroristický útok 11. září 2001, nicméně ji přímo fascinuje terorista Mohammed, se prolínají „živé scény“ – sexuálně, až pornograficky laděné, s patetickými slovy o svobodě, osudovém předurčení, oběti. A jsou tu i různé varianty konce příběhu, jak se Amy promítají v hlavě (udá svou lásku, stane se teroristkou, vysvobodí ho z vězení ad.) Mezi líčením příběhu producent vkládá i technické detaily, jak se bude film točit. Poslední dvě věty bezprostředně navazující na líčení příběhu nám dávají najevo, že herečka odchází. Příběh končí tím, že producent volá komusi a sděluje mu radostně: Líbilo se jí to!

Premiéra, jež byla hereckým debutem Marka Ravenhilla, se odehrála v produkci divadla Paines Plough na festivalu Edinburgh Fringe 2005. Pro mezinárodní turné ji dramatik rozšířil a dopracoval. Českou premiéru hry uvedlo Divadlo Ta Fantastika v režii Jiřího Pokorného.

Martin McDonagh (Irsko)

LEBKA Z CONNEMARY (THE SKULL OF CONNEMARA)

z angličtiny přeložil Julek Neumann

3 m, 1 ž

Černočerná komedie s detektivní zápletkou.

Na první pohled je irský venkov skutečně velmi nudným místem, zvláště na konci léta. Ovšem už na ten druhý se tu dějí podivuhodné věci. Zvláště pokud vykopete pár hrobů a prohlédnete si lebky nebožtíků...

Zabil Mick Dowd před sedmi lety svou ženu nebo ne? To je otázka, které hodlají svérázní obyvatelé zapadlé irské vesnice a hlavně místní Colombo přijít na kloub za každou cenu.

Hrob je vykopán, aby odhalil staré tajemství. A znovu začíná jít o život!

Chudák Oona. Proč jsi ji zabil, Micku? Když někdo zvorá míchaný vajíčka, to přece není právoplatnej důvod, abys zmasakroval vlastní manželku.

Nezaměnitelný irský humor tentokrát v černé, málem detektivní komedii.

„Tyhle lebky vypadají u tebe na stole strašidelnější, než ve své vlastní rakvi. Proč? Já nevím, čím to je. Důvod se najde.“

Českou premiéru hry uvedlo 24. února 2007 Švandovo divadlo na Smíchově v režii Martina Glasera.

Howard Barker (Velká Británie)

VÍTĚZSTVÍ (VICTORY)

z angličtiny přeložili Helena a Martin Fahrnerovi

26 m, 6 ž

Moderní Macbeth nebo Hamlet! Ocitáme se v Anglii po pádu Cromwella. Na trůn se vrací král a mstí se těm, kteří sesadili a popravili jeho otce. Zde začíná příběh ženy, která putuje vypleněnou zemí, aby zachránila památku na svého popraveného manžela. Cestou ztratí snad všechny ideály, které kdy měla, ale ke konci zjistíme, že „vítězství“, které dává hře jméno, není o výhře krále nad opozicí, ale vítězství její. Vítězství člověka, který se nedá zlomit, a i když ho připraví o všechny ideály, najde si nové.

John Patrick Shanley (USA)

POCHYBY (DOUBT)

z angličtiny přeložila Lenka Kolihová Havlíková

1 m, 3 ž

Hra J.P. Shanleyho reaguje na vlnu odhalení případů pedofilie mezi katolickými knězi v USA. Zavádí nás do jedné venkovské církevní školy v roce 1965. V jejím čele stojí sestra Aloysius, někdejší válečná vdova, žena, jež vyznává kázeň, pracovitost a řád jako hodnoty, jež je třeba předávat žákům. Její protihráčkou je mladá sestra James, nadšená učitelka dějepisu, plná soucitu a optimismu – který se ovšem v očích její představené jeví jako naivita. Sestra James, zkrušená káráním a podezřívostí své představené, jí ohlásí podezřelou událost. První černý žák školy, 12-letý Donald, se vrátil z refektáře, kam si ho pozval k rozmluvě mezi čtyřma očima charismatický učitel tělocviku a náboženství otec Flynn, značně rozrušený. A navíc z něho byl cítit alkohol. Událost zřejmě potvrdila podezření, které sestra Aloysius už delší dobu chovala vůči neortodoxně srdečnému a otevřenému knězi. Donaldova matka její podezření nevyvrátí – jen zrelativizuje její rigidní postoj: Žena si uvědomuje, že učitelův vztah k jejímu synovi je možná podezřelý, učitelova záštita a pochopení je však zároveň to nejlepší, co jejího syna, pronásledovaného pro evidentní rané sklony k homosexualitě jeho původní komunitou i vlastním otcem, zatím v životě potkalo. Sestře Aloysius se nakonec podaří přimět otce Flynna k nepřímému přiznání a dobrovolnému odchodu na jinou školu. Podezření sestry Aloysius se potvrdilo, ale její dosud neotřesitelnou víru ve správnost vlastního počínání začínají, jak nakonec přizná sestře James, hlodat pochyby.

Českou premiéru hry uvedlo 1. března 2007 Národní divadlo v Praze v režii Davida Czesaného.

Eve Enslerová (USA)

TĚLO (THE GOOD BODY)

z angličtiny přeložila Dáša Bláhová

1 ž (nebo též celkem 11 ž + 1 m)

Po úspěchu Vagina monologů se spisovatelka a performerka Eve Enslerová zaměřila na dialog se svým břichem – jako zdrojem nejrůznějších stresů. Jak sama vypovídá, téma vztahu k vlastní postavě, ke svému břichu po čtyřicítce, jí připadá mnohem intimnější než rozpravy o vagině. Základní myšlenkou hry je to, že žena v západní společnosti je manévrována k tomu, aby byla hodná - tedy (v)hodná: aby vypadala přiměřeně stávajícímu ideálu ženy (hezka blondýnka s dokonalými tvary, tichá, nenápadná, zkrátka nevadící). Tento podivný diktát konzumního vkusu nutí ženy k tomu, aby se chovaly nepřírozeně a za každou cenu se snažily ideálu přiblížit. To se samozřejmě nedaří, a přicházejí stesy. Pokud se samy nebudeme mít rády, nebudeme mít rády ani svět. Ten by se podle konečné vize Enslerové (závěrečný monolog je veden v mírně humorné nadsázce) by se měl podobat jednomu velkému, příjemnému „hodnému tělu“. Eve Enslerová v rámci V-days po tři roky jezdila po světě a zpovídala ženy na téma jejich těla. Hra má tedy „dokumentární“ rysy a je kombinací úvah hlavní hrdinky a monologů (event. dialogů) žen různých národností, náboženství, barev pleti na téma lidské tělo a vztah k němu (a tím i vztah ke světu vůbec). Protagonistka Eve v souvislosti se vztahem ke svému tělu naráží na různá zasutá traumata (vztah k otci, k sobě samé, ke své pubertě, partnerovi ad.) a konfrontuje je tu s „nemocnými“, tu se „zdravými“ názory jiných žen (zdravější názory mají v tomto směru příslušnice přírodních národů). Ve hře je tedy příležitost celkem pro 11 žen různého věku a 1 muže (kromě průvodkyně dějem Eve tu vystupuje např. osmdesátiletá editorka Cosmopolitanu, afro-americká frekventantka tábora odtučňovací kúry, 35-letá modelka Tiffany, která si vzala svého plastického chirurga, Isabella Rossellini, herečka a ideál zralé krásy, a několik dalších žen středního věku z různých částí světa (též Masajka či Indka). Hra může být také výzvou pro proměnlivou herečku středního věku. Samotná Eve Enslerová (51) tuto hru pojala jako svou one-woman show.

Americká premiéra hry proběhla v listopadu 2004 v American Conservatory Theater v San Francisku.

Elmer Rice (USA)

DÍVKA SNŮ (DREAMGIRL)

z angličtiny přeložila Marta Ljubková

6 m, 5 ž (celkem 15 m)

Americká komedie z roku 1945.

Konverzační komedie vycházející z nejlepších tradic tohoto žánru.

Hlavní hrdinka, dvaadvacetiletá Georgina Alertonová žije svůj obyčejný středostavovský život jako prodavačka v malém knihkupectví. Touží se stát spisovatelkou a svůj román posílá do všech možných nakladatelství. Očekává, kdy konečně přijde ta chvíle v životě, kdy se něco stane. Všední každodennost jí zpestřuje denní snění, jemuž Georgina s radostí a vášní co chvíli propadá. Tento princip nabízí vděčnou jevištní možnost – ve zdánlivě banálním příběhu se rozvíjejí dvě zcela odlišné roviny, jedna běžná, druhá barvitá až barvotisková, bohatá, dobrodružná, plná mimořádných situací.

Příběhem Georginy totiž není nic jiného než touha po dokonalém muži – v jediném dni hry dostane hned tři nabídky, z nichž je třeba si vybrat. Nastalé situace mají vždy dvojí vyznění: vysněné a reálné.

Hra má švih a spád, je postavena na brilantních dialozích, odehrává se na několika místech skutečných (domov, v němž Georgina žije se svými rodiči; knihkupectví, kde pracuje, restaurace, divadlo, bar) i vysněných (Mexiko, čtvrť prostitutek, porodnice, nemocnice), může mít až revuální nádech.

Hlavní role nabízí příležitost pro mladší herečku, zajímavé jsou i role osudových tří mužů (ironický novinář Clark, který je nakonec ten pravý, záletný svůdník George a pomatený moula Jim). Ostatní role (ve snech prolínajících se s realitou) se dají zdvojit – některé tak autor vysloveně napsal.

Českou premiéru hry uvedlo 31. března 2007 Západočeské divadlo Cheb v režii Jaroslavy Šiktancové.

Richard Kalinoski (USA)

KDO JE V PRÁVU (SKIN OF LAWYER)

z angličtiny přeložila Helena Fahrnerová

2 m, 4 ž

Divadelní hra o dvou dějstvích. Richard Kalinoski, stejně jako v úspěšné hře Měsíční běs, řeší citlivé vztahy v rodině v souvislosti s momentálními společenskými poměry. Hra se odehrává v dnešní době v rodině úspěšného právníka během jeho politické volební kampaně. Přichází za ním černoška, jejíhož syna kdysi odsoudil do vězení a syn tam zemřel. Chudá žena ho nutí prostředky sobě vlastními změnit postoj k právní a soudní praxi, snaží se mu vysvětlit rozdíl mezi psaným zákonem a svědomím. Právník je nucen situaci řešit, aby si zachránil politickou pozici, rodinu i svou čest.

A další...

Michal Walczak (Polsko)

PÍSKOVIŠTĚ (PIESKOWNICA)

z polštiny přeložil Jiří Vondráček

1 m, 1 ž

Všechno začíná na pískovišti. Zde si poprvé uvědomujeme, že naše opačné pohlaví chodí čůrat na opačnou stranu, chlapi při "tom" stojí, děvčata si musí přidřepnout.

Panenko a Batman. Holčička a chlapeček. Že by dva různé světy? A jak si spolu dovedou pěkně vyhrát! "Tudle je moje polovina a tudle je tvoje polovina, souhlasíš?"

Autor nechává ve hře, kde není vítěze, zdánlivě vyhrát ženu. Ona odchází, on zůstává. Patří mu sice celé pískoviště, je mu však nanic. Metaforická hra obou pohlaví na jednom hřišti však končí nerozhodně.

Hra současného polského autora měla českou premiéru v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí 12. dubna 2007 v režii Jiřího Pokorného.

Ernst Jandl (Rakousko)

HUMANISTI (HUMANISTEN)

z němčiny přeložila Zuzana Augustová

3 m, 2 ž

„Považuji ‘humanisty’ za variantu Konce hry: nic dalšího už po nich nepřijde. Kdo je humanista jako ti dva, toho nelze změnit, zůstane takový až do smrti, a že takový zůstane, je nutné ukázat tím, že se ukáže jeho cesta až ke smrti.“ Takto se Ernst Jandl sám zařadil do beckettovského kontextu.

Ale kdo vlastně Jandlovi humanisti jsou? Kapacity, umělec a vědec, veličiny oficiální kultury a vzdělanosti. A především jsou to představitelé právě těch evropských, či chceme-li rakouských duchovních hodnot a tzv. krásného umění, které za nacismu naprosto zklamaly. Odtud Jandlův odpor vůči tradičním formám a žánrům a jeho celoživotní věrnost experimentu. Jandlovy krátké pregnantní básnické a dramatické útvary nenapodobují realisticky svět kolem, ale jako by si novou, vlastní realitu, vlastní způsob bytí, samy vytvářely. Pokud jde o parodii a satiru, Jandl ji vtěluje opět především do formy. Realita se totiž, představená v určité jazykové stylizaci, touto stylizací paroduje sama.

„Humanisti, jak je zde tomuto pojmu třeba rozumět, jsou předvojem i zadním vojem každého totalitního systému. Jsou strážci věčných hodnot v chaotických mezidobích demokracie, pluralismu, liberalitu. Okamžik, kdy se zadní voj změni v průkopníky nelze předpovědět, lze mu však předejít.“ (E. Jandl: přednáška *Otvírání a zavírání úst*. 4. Humanisti)

Realistické a „tradiční“ umění mělo být jedním z pilířů poválečné obnovy Rakouska a jeho národní identity. Oficiální doktrínou bylo navázat na bohatou rakouskou kulturní tradici, kterou jen na chvíli umlčely „sny jednoho šilence“. Ideály „vysoké kultury“ však v sobě, nezbytně falešného mýtu o Rakousku jako oběti války, nesly nutně prvky latentního fašismu a xenofobie. Takovou kulturu si pak Jandl bere na mušku. Arogantní přístup k „slabším“ či menšinovým skupinám společnosti nachází svůj absurdní obraz například v „humanistickém“ přístupu k ženám: ženská postava, těhotná a v neforemných šatech, má hluhat svůj text s otevřenými ústy jako při rozštěpu patra. Tak ji totiž vidí mužské figury: jako obtížný hmyz, který se jim naštěstí brzy podaří zahnat, když se předtím dostatečně morálně rozhořčili.

Jandlovy společenské postoje, projevující se v jazykové i tematické rovině, jsou naprosto zřejmé, ale zároveň zbavené ideologičnosti. „Autor, tedy já, by... nikdy nemohl vyslovit to, co nechává říkat postavy. Promlouvá však zabarvením řečeného, specifickou stylizací řeči, a tímto způsobem říká, co říci chce.“ Krásná a jednoduchá inverze, kdy Jandl nechá své dva velikány, pilíře vědy a kultury, promlouvat pokleslou „hotentotštinou“ (inspirovanou tzv. „Gastarbeiterdeutsch“), a to v kultuře, která se pyšní svým jazykem a literaturou, která je založena na umění slov, odhaluje mnohem více než kritické analýzy nebo politické pamflety. A navíc je to provokativní a zábavné.

Českou premiéru hry uvedlo v režii Jana Nebeského Pražské komorní divadlo 22. ledna 2007 v Divadle Komedie.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij (Rusko)

HRÁČ

překlad a divadelní úprava Jan Žáček

5 m, 3 ž

Hra o zběsilé touze vyhrát a získat všechno. O zoufalství konzumní společnosti. O cestě odnikud nikam. O pochopení zbytečnosti lidské a samoty. O krutosti v duševním slova smyslu. Mladý, chudý muž - šlechtic přichází do cizího města, aby tam dosáhl úspěchu. Postupně si ho ztenčí na jediný cíl. Zbohatnout. Po mnoha peripetiích postupně dosáhne toho, čeho dosáhnout chtěl a pochopí, že mu zbývá jediný. Najít někoho, komu předá pomyslné veslo své hry o štěstí. Okolo něj probíhají smutně ironické, snad až komické příběhy dalších hrdinů, kteří jsou rovněž zoufale sami.

Hra vychází z románu, který Dostojevskij napsal, mnohdy na základě osobních zkušeností či vyprávění známých hráčů.

HRY, KTERÉ JE PO DOHODĚ MOŽNO ZÍSKAT JEN ZA TANTIÉMY

Zahraniční tituly, u nichž je možno získat provozovací práva pouze za tantiémy (%).

Autor	Titul	Smlouva do:	%
Edward Albee	Kdo se bojí Virginie Woolfové?	24.1.2008	6
Ingvar Ambjørnsen	Elling a Kjell	23.5.2008	6
David Auburn	Důkaz	4.6.2007	8
Alan Ayckbourn	Něco v ní je	16.2.2010	6
Torsten Buchsteiner	Tango sólo	31.7.2007	6
Marina Carr(ová)	U Kočičí bažiny	27.8.2007	7
Martin Crimp	Story	7.10.2008	9
Christopher Dyer	Dobrý muž s řehačkou	14.3.2008	8
Ben Elton	Popcorn	22.12.2008	8
Eve Ensler(ová)	Monology vagíny	26.9.2008	7
Lucille Fletcher	Promiňte, omyl!	5.9.2008	6
Dario Fo	Otevřené manželství	26.7.2008	7
Michael Frayn	Bez roucha	31.12.2010	9
Michael Frayn	Kodaň	8.5.2010	9
Brian Friel	Afterplay	6.6.2007	8
David Greig	Kosmonautova zpráva ženě...	23.5.2008	6
John Hale	Lorna a Ted	24.1.2009	6
Robin Hawdon	Úžasná svatba	10.6.2010	9
Caryl Churchill(ová)	Prvotřídní ženy (Top Girls)	20.2.2008	6
Juha Jokela	Mobile Horror	13.5.2008	9
Charlotte Jones(ová)	Pokorný Felix (Humble Boy)	31.7.2007	9
Fritz Kater	čas milovat čas umírat	9.7.2009	6
Stephen King	Misery	6.6.2007	7
Nikolaj Koljada	Slepice	10.10.2007	6
Neil LaBute	Bash (Úderný mejdan)	2.3.2009	8
Tracy Letts	Zabiják Joe	18.7.2007	7
Neil LaBute	Tvar věcí	24.9.2007	7
Neil LaBute	Trůn milosrdenství	8.4.2008	7
Martin McDonagh	Kráska z Leenane	10.6.2007	7
Martin McDonagh	Mrzák inishmaanský	29.3.2008	7
Martin McDonagh	Pan Polštář	29.3.2008	7
Martin McDonagh	Poručík z Inishmoru	31.7.2008	7
Clare McIntyre(ová)	Růžový šampaňský	4.1.2009	6
Heiner Müller	Kvartet	25.10.2008	6
M. von Mayenburg	Eldorado	29.7.2009	6
William Nicholson	Na ústupu	26.5.2009	6
Paloma Pedrero(vá)	Noci letmé lásky	30.6.2007	8
Mark Ravenhill	Polaroidy	5.11.2007	6
Vasilij Sigarev	Plastelína	30.5.2007	8
Larry Shue	Cizinec	25.1.2008	6
Sam Sheppard	Pravý západ	28.9.2007	7
Rafael Spregelburd	Panika	25.11.2008	7
Tom Stoppard	Arkádie	28.4.2009	9
Tom Stoppard	Rosenkrantz a Guildenstern jsou mrtvi	6.12.2007	9
Tom Stoppard	Rock'n'roll;	2.3.2011	8
Tom Stoppard	To pravé	8.2.2009	8
Nikoline Werdelin(ová)	Znalci	31.7.2007	6

Nepřeložené texty

Anglicky psaná dramatika

David Hare (Velká Británie)

VERTICAL HOUR (STOJATÁ HODINA / PŘERUŠENÍ PALBY)

3 m, 2 ž

Nadya Blye, mladá válečná dopisovatelka, která si právě vybírá oddechový čas (název Vertical Hour je termín z praktické vojenské medicíny) po náročném pracovním nasazení na Středním Východě: Působí teď jako profesorka na univerzitě na východním pobřeží USA. Její postavení v nové profesi je však velmi komplikované: zkušenosti z frontové linie ji pasují do role obránce Bushovy zahraniční politiky. V univerzitním, levicově orientovaném prostředí je se svými názory osamělá a zároveň ostře sledovaná médii. Konflikty to – jak pochopíme z prologu, její konzultace se zamilovaným žákem – vyvolává i v jejích vztazích se studenty.

Rozháraný nebezpečný život „na hraně“ ji unavil. Rozhodla se proto přeorganizovat i své soukromí. Zasnoubila se s Philipem Lucasem, známým a majetným britským fyzioterapeutem, v němž vidí oporu pro svůj další – možná rodinný – život. Odjíždí na velšský venkov, kde ji chce snoubenec představit svému otci. Ukáže se, že Philip otce už dlouho neviděl. Oliver Lucas byl kdysi věhlasným chirurgem: jeho venkovský „exil“ je dnes pokáním za dávné „překročení hybris“. Jako úspěšný lékař byl notorický sukničkář: jedna z jeho milostných eskapád však skončila tragickou autonehodou, která v základech otřásla jeho životem.

Mezi Oliverem a Nadyou vznikne zvláštní vztah. Zkušený muž brzy pochopí, že Nadya není pro jeho syna tou pravou. Ve Philipovi roste – vedle resentmentů z minulosti – i ne zcela bezdůvodná žárlivost na otce. Oliver a Nadya vedou svůj rozhovor, v němž se Nadya přiznává, že z válečné linie uprchla hlavně před vyčerpávajícím až zničujícím vášnivým vztahem s polským kolegou, až do rána. Philip je „přistihne“ a rozhodne se okamžitě odjet. Než tak učiní, hrany konfliktů se přece jen urovnají. Nadya nakonec odjíždí s ním, odhodlaná spojit s citlivým ale také křehkým Philipem svůj život.

Epilog – další Nadyina konzultace, tentokrát se studentkou – prozradí, že Nadya se s Philipem rozešla a připravuje se na svůj další náročný a vyčerpávající pobyt v Iráku.

Svou nejnovější hru (premiéra na podzim 2006) napsal David Hare přímo pro americké publikum (hlavní roli hrála na Broadwayi Julianne Moorová, partnerem jí byl Bill Nighy). Daří se mu v ní opět organicky propojovat soukromé osudy s politickými proudy ve společnosti: tentokrát s americko-evropskou diskusí o řešení problémů v třaskavých oblastech třetího světa.

Rona Munro (Velká Británie)

THE INDIAN BOY (INDIÁNSKÝ CHLAPEC)

6 m, 3 ž

Hra původně napsaná pro Royal Shakespeare Company a inspirovaná příběhem „podvrženého indiánského dítěte“, které se stane hlavní příčinou sporu mezi Titánií a Oberonem v Shakespearově *Snu noci svatojánské*.

Rona Munro představuje indiánského chlapce v naší současnosti. Tento patnáctiletý „divoch“ žije v posledním zbytku starodávného lesa v korunách stromů, kde hovoří s ptáky, naslouchá dešti a živí se brouky a housenkami. Jeho přítomnost se však přičí Peterovi Fellowsovi – obchodníkovi s pozemky a realitami, který právě řídí stavbu nedalekého domu. Také stavební dělníky indiánské dítě ve větvích stromů provokuje a dráždí a pokoušejí se ho odstranit. Tak se chlapec dostane na místní psychiatrickou kliniku do péče doktora Julia. Ten by chlapci rád pomohl, ale dítě se svou neadaptabilitou i nevyjasněnou minulostí vymyká všem lékařským diagnózám a vědeckým měřítkům. Jiný vztah má k chlapci June, bývalá Juliova žena, která si na klinice právě dělá doktorát a ráda by, aby se právě pozorování chlapce mohlo stát předmětem její práce. Julius tuto žádost odmítne a mezi ním a June se rozhoří kvůli dítěti spor (podobně jako u Shakespeara mezi Oberonem a Titánií.) S chlapcem se nakonec nejvíce sblíží jejich patnáctiletá dcera Sára, která je jako jediná schopná tomuto zvláštnímu „tvoru“ naslouchat. Pochopí, že jediné, po čem chlapec touží, je svoboda, a proto ho nechá z kliniky uniknout.

Sama se ho pak za bouře vydá hledat do lesa na místo, odkud byl před tím odvezen na kliniku. Potkává se s Peterem, který ji přesvědčuje, aby nechala chlapce osudu. Sára se brání. Jak se však Peter přibližuje ke stromům, začínají z něj samotného promlouvat jeho „přírodní kořeny“. Do stromu, na kterém sedí chlapec, udeří blesk. Peter mizí a indiánský chlapec končí poraněný v Sářině klíně.

Je znovu převezen na kliniku, kde náhle k úžasu všech začíná dělat obrovské pokroky – jí, mluví, usmívá se, komunikuje. Julius se skrze Sáru udobří s June. Ale doposud přítomná magická síla přírody se najednou vytratila...

Ve svém tématu se hra pokouší o konfrontaci mezi současným reálným světem (s jeho vědeckými poznatky, materiálním rozvojem, ale zároveň s jeho velmi omezenou schopností naslouchat) a „divokým, přírodním tvorem“, který je v díle reprezentován indiánským chlapcem, ale skrývá se uvnitř každého z nás.

Odkaz k Shakespearově komedii není nikterak prvoplánový, dokonce ani na první pohled zřejmý (ve hře není výslovně doložen) a funguje spíše v jemných paralelách či kontrastech (např. Peter Fellows - odkaz k Pukovi, Robinu Goodfellowsovi).

Stella Feehily(ová) (Velká Británie)

Herečka, narodila se v Londýně, ale vyrostla v Burdoranu, v donegalském kraji. Vystudovala herectví na dublinské škole Gaiety School of Acting. Hrála v různých divadlech v Dublinu. Její první hra Duck (Kačena, 2003) získala značný ohlas jak na festivalu v Edinburghu, tak i na divadelním festivalu v Dublinu a na scéně londýnského divadla Royal Court. Kromě toho napsala krátkou hru Game (Fishamble Theatre Company); She Was Wearing a Blue Dress (Amnesty/Fishamble) a The Dublin Monaghan Bombings. Pro rozhlas napsala Sweet Bitter (Lyric FM) a Julia Robert's Teeth (Radio Three). O Go My Man je její druhá celovečerní hra.

O GO MY MAN (JDI, MUŽI MŮJ)

3 m, 5 ž

O go my Man je akronymem slova „monogamie“ – a vztahy jsou hlavním tématem této hry, situované do současného Dublinu. Struktura hry připomíná šachovou partii, či spíše možná hru „škatulata, hejbejte se“. Ve středu stojí dva muži, válečný zpravodaj, čtyřicátník Neil a o málo mladší fotograf Ian. Neil, neustále v pohybu a na cestách, se snaží najít zázemí, které ovšem odmítá vidět ve své rodině, manželce Zoe a pubertální dceři Maggie. Vytváří si nový vztah s neúspěšnou herečkou Sarah, a tím se dostává do lanova života – Sarah je totiž už deset let lanovou přítelkyní. Nenadálé Neilovo rozhodnutí svůj vztah k Sarah legitimizovat a odejít od rodiny spouští právě zmíněnou hru. Osudy jednotlivých postav jsou vzájemně propojeny a všechny směřují (explicitně či implicitně) k jednomu cíli – objasnit si povahu partnerských vztahů. Přímochaře nahlíženo, každá další partnerka je lepší, protože je „nová“, jak bystře odpozorovala Maggie, jež se snaží najít své místo ve světě dospělých, ale hlavně v okouzlujícím světě showbusinessu, jehož se každá z postav nějakým způsobem vlastně dotýká (Zoe je nakladatelka, Elsa, nová lanova milenka, má produkční firmu). Autorka ve dvanácti obrazech nabízí pohled na citový život třicátníků a čtyřicátníků, kteří se vyrovnávají s krizí středního věku, pochybnostmi o směřování vlastního života, s otázkami partnerského soužití a zodpovědnosti ke své vlastní práci. Kontrast kromě Maggie poskytuje také dravá dvacátnice Elsa, která lásku redukuje na sex. Ústřední šestici doplňuje množství vedlejších postav – hrají je jeden herec a jedna herečka.

Hra působí v dobrém slova smyslu „komorně“, nemá tendence k banální realističnosti, je spíše sledem jednotlivých obrazů, oživených okamžiků.

Postavy se ocitají v určité pasti a autorka divákovi nenabízí jednoznačné, „správné“ řešení.

Hra *O go my Man* bude poprvé uvedena divadlem Out of Joint v koprodukcii s divadlem Royal Court 12. ledna 2006 v režii Maxe Stafford-Clarka.

Marie Jones(ová) (Irsko)

BLIND FIDDLER (SLEPÝ ŠUMAR)

5 m, 3 ž (pro 4 herce)

Hra irské autorky Marie Jonesové (u nás známé díky dílu *Plný kapsy šutrů*) přináší příběh Kathleen Gormleyové, která se pokouší vyrovnat se smrtí svého otce.

Odehrává se ve dvou časových rovinách. V jedné se čtyřicetiletá Kathleen ocitá jako poutnice u posvátného jezera Lough Derg, místa, s nímž byl její otec nerozlučně spjat.

Druhá rovina představuje Kathleen jako desetiletou v době, kdy je nucena zažívat vzájemné těžké neshody svých rodičů. Ti vlastní společně malou hospodu, výjimečnou tím, že respektuje katolické i protestantské hosty. Otec Pat Gormley je muž širokého srdce, který svým zákazníkům neposkytuje jen pití a místo k posezení, ale je ochoten jim naslouchat a spoluprožívat radosti i strasti života na drsném irském venkově. Ambiciózní matka naopak touží z ponurého, kořalkou páchnoucího světa hospody uniknout – přiřadit se k jiné společenské třídě a zajistit tak sobě i svým dětem lepší budoucnost. Podaří se jí s dětmi, Kathleen a jejím bratrem Joem, přestěhovat do pěkného domu na Cave Hill Road. Kathleen je však zoufalá a chce zpět. Matka však nedokáže pochopit, že dětem možná zajistila lepší materiální zázemí, nedokázala však ošetřit jejich duše.

Přestože hrou prochází celá řada postav – některé dokonce v různém období svého života, koncipovala ji autorka jako příležitost pro pět herců, kteří hrají všechny figury; pouze Kathleen zůstává Kathleen.

Hra nepostrádá příkrý humor a její situace se odehrávají na pozadí drsného, trochu podivného irského venkova, podobně jako jej známe například z her J.M. Synge či M. McDonagha.

Arthur Miller (USA)

AN UNTITLED (VANEK) PLAY (VAŇKOVSKÁ HRA BEZ NÁZVU)

2 m (z toho jedna „němá“ role)

Ferdinand Vaněk vejde do obýváku spisovatele Smithe a usadí se. Vejde Smith s hromádkou pošty, zatímco se probírá dopisy, hovoří k Vaňkovi – na drink je stejně ještě čas. Smith komentuje obsah pošty – většinou žádosti o finanční či morální podporu. Smith jim obvykle vyhoví, co také může člověk dělat: stejně se nikdy nemůže, co do mravní velikosti rovnat Vaňkovi. Smith na Vaňka často myslí. Vždy s trochu špatným svědomím: v mládí potřeboval stejně jako jeho vrstevníci nějaký pevný bod – a tím byla víra, že Sovětský svaz je lepší než Hitler, že v něm je perspektiva. Co na tom, že tu a tam je nějaký spisovatel, třeba deset spisovatelů, zavřených. S Vaňkovou zemí je to jinak – vždyť leží západněji než Vídeň, a mentalita Čechů, alespoň podle jejich skvělých filmů, je tak západní: jejich humor, jejich vztah k sexu... A tak, říká Smith, na Vaňka často myslí... Trochu bez souvislosti si vzpomene na případ jistého amerického básníka. Byl dobrý, ale trpěl klaustrofobií, tím spíš, že bydlel v malém bytě a nesnášel výtahy, takže nemohl pracovat ve velkých firmách. Pak přijal místo reklamního textaře u General Motors. Dařilo se mu, takže nakonec skončil v domě na předměstí a s vlastní kanceláří v přízemí mrakodrapu. Jen už nedokázal napsat nic jiného než ódy na produkty General Motors. Smith v tom vidí něco jako konec světa, protože ten přítel je tak šťastný... Vaněk se ponoří do přemýšlení, Smith odejde pro whisky. Než se vrátí, Vaněk beze slova odejde. Ostatně Smith si stejně přinesl jen jednu skleničku. Smithův monolog se evidentně odehrál jen v jeho představách.

Hra byla uvedena v roce 2001 v jednom malém newyorském divadélku. Objevil ji a Václavu Havlovi během jeho nedávného amerického pobytu věnoval režisér této inscenace, Havlův ctitel.

Albert Ramsdell Gurney (*1.11.1930 v Buffalu, USA)

Americký dramatik a romanopisec. Studoval v Concordu, a drama pak na Yale School of Drama. Po studiích učil humanitní vědy na MIT (Massachussettes Institute of Technology). V té době začal psát divadelní hry (např. Scenes from American Life, Children či The Middle Ages), skutečný úspěch však znamenala až hra The Dining Room, po jejímž napsání se začal věnovat pouze spisovatelské kariéře.

CRAZY MARY (BLÁZNIVÁ MARY)

2 m, 3 ž

Děj hry je situován do psychiatrické léčebny pro bohaté pacienty blízko Bostonu v blíže neurčené současnosti.

Do léčebny přijíždí Lydia, ambiciózní žena kolem padesátky, spolu se svým synem, univerzitním studentem Skipem. Po smrti dědečka se dozvěděli, že z rodiny zbyla ještě Mary, sestřenice z druhého kolena, čtyřicet let internovaná v léčebně, které děd celoživotně vyplácel slušnou rentu. Poručníci těchto peněz se teď má stát Lydia, a protože banka nemá o Mary dlouhodobě žádné zprávy, přijíždí se přesvědčit, zda její vzdálená příbuzná vůbec ještě žije. Setkání s nenormální osobou odhaluje mnoho dlouholetých rodinných problémů a frustrací, z nichž nejviditelnější je problematický vztah mezi Skipem a Lydií. Projektivní matka nutí svého syna studovat Harvard, on by se chtěl věnovat farmaření. Mary při prvním setkání ve Skipovi „rozpozná“ svou dávnou lásku z dětství, jejíž nešťastný osud ji zřejmě psychicky vyšinu. Skip se za ní vrací a jejím prostřednictvím začíná znovu žít, probouzí se v něm vůle odtrhnout se od matky a vykročit vlastní cestou. V druhé části přijíždí zděšená Lydia, která zjišťuje, že Skip na kliniku dojíždí pravidelně – obviní Skipa a zcela proměněnou Mary, že spolu udržují milostný poměr. K sexuálním stykům mezi nimi dojde až poté, je to však jakýsi iniciační akt, po němž se z Mary stává konečně dospělá žena, která je nejen schopna nahlédnout svou vlastní situaci, ale přesně pojmenovat i stav, v němž se nachází Lydie. Hra končí epickou pasáží, v níž jednotlivé postavy dovyprávějí svůj osud: psychiatr Jerome a sestra Pearl vyličí Maryinu smrt, Jerome rezignuje na psaní knihy o pozitivních účincích psychofarmak a lidského přístupu, Skip vypráví o svých plánech, Lydia o nově nalezeném partnerovi. Sumarizující nota závěru má poněkud moralizující charakter.

Hra je dobře a svižně napsaný text o rodinných traumatech, nabízí dobré herecké příležitosti.

Hra *Crazy Mary* bude poprvé uvedena 11. května 2007 v divadle Playwrights Horizons (na hlavní scéně – Main Stage) v New Yorku v režii Jima Simpsona. Roli Lydie ztvární Sigourney Weaverová.

John Murray, Allen Boretz (USA)

ROOM SERVICE (POKOJOVÁ SLUŽBA)

10 m, 2 ženy

Pokojevá služba je fraška z roku 1937. V době svého vzniku zaznamenala slušný úspěch a divadelní nastudování na Broadwayi následoval film bratří Marxů a v roce 1944 také muzikál s Frankem Sinatrou. Znovu se objevila vloni. Přijetí publika i kritiky bylo velmi příznivé a doba, kdy se inscenace drží na repertoáru, byla několikrát prodloužena.

Hra má rychlý spád, přesně jak se od frašky očekává. Z dnešního pohledu jde o velmi příjemné retro.

Děj se odehrává v newyorském hotelovém pokoji, kde se – samozřejmě – netrhnou dveře. Divadelní producent Miller má vizi, hru, soubor, téměř nazkoušenou inscenaci, ale ani vindru. Všichni na dluh bydlí v hotelu, kde je Millerův švagr zaměstnán jako manažer. Marně se snaží zachránit si kůži a vystrnadit divadelní lůzu z hotelu. Na nezaplacené účty si rozhodne posvítit hotelový ředitel, ale Miller a jeho druhové, nově posílení o autora hry Davise, naivního mladíčka z venkova, se nedají.

Předstírají nemoc autora (nemocného totiž podle práva z hotelu nelze vyhostit) a v rámci boje zneškodní místního lékaře. Aby si obstarali jídlo, slíbí hlavní roli ruskému číšníkovi... A pak se nečekaně objeví mecenáš a všechno se zdá být zachráněno. Pouze zdánlivě...

Přes všechny zákruty se premiéra nakonec koná, ačkoli autor musí předstírat sebevraždu. Následuje sukses, povýšení všech hotelových úředníků a svatba.

Theresa Rebeck(ová) (USA)

THE SCENE (SCÉNA)

2 m, 2 ž

Hořká komedie zkoumající křehké, ale poněkud pokřivené vztahy i charaktery.

Charlie, nezaměstnaný herec, a jeho přítel Lewis potkávají na party mladou, atraktivní Cleu, která

je ve společnosti nová. Lewisovi se Clea líbí, Charliemu je její afektovaný projev protivný a své antipatie dává nepokrytě najevo. Clea vypráví o svém setkání se Stellou, pracující pro jistou populární talk show – bez uzardění odsoudí Stellu jako žensky zcela nepřitažlivou a „jalovou“. Jaké je její překvapení, když jí Charlie prozradí, že Stella je jeho manželka! Lewis a Charlie Stelle (která je z jiného úhlu pohledu velmi pracovitou a úspěšnou dámou) o soudu Cley při nejbližší příležitosti vyprávějí. Stella naléhá na Charlieho, aby se prostřednictvím vlivných kamarádů pokusil znovu získat práci. Charlie takovou cestu odmítá. Deprese z nezaměstnanosti i napjaté domácí ovzduší prohlubují Charlieho duševní vyprahlost. Zdánlivým vytržením z této prázdnoty je náhlý začátek vášnivého vztahu s Cleou. (který pikantně vzplane uprostřed schůzky Cley s Lewisem, kam Charlie nepozván přijde.) Při jednom milostném setkání v Charlieho bytě jsou přistiženi Stellou. Po ostré roztržce Charlie odchází s Cleou. Brzy ale zjistí, že jejich vztah nemá příliš pevné základy ani dlouhodobou perspektivu. Zvláště po tom, co Stella zablokuje Charliemu veškeré kreditní karty a on se potýká s vážnými finančními problémy. Na dalším z řady večírků se náhodou potká se Stellou. Ta našla po odchodu Charlieho útěchu u Lewise. Oznamí Charliemu, že s Lewisem příští týden odjíždí do Číny uskutečnit adopci zdejšího dítěte, kterou původně plánovali s Charliem.

Hra je založena na vtipných, ostře pointovaných dialozích vedených nesmírně živým jazykem. Pečlivě vystavěné charaktery všech čtyř postav nabízejí zajímavé herecké příležitosti.

William Borden (USA)

Dramatik, spisovatel, básník a esejista. Studoval na Kolumbijské univerzitě a univerzitě v Berkeley. Jeho dílo vyšlo ve více jak stovce časopisů a knih. Jeho hry získaly řadu ocenění a vzniklo podle nich téměř 300 inscenací.

MANY WORLDS (JINÉ SVĚTY)

2 m, 1 ž

Maggie udržuje mimomanželský vztah s Axelem, který po letech vypadá už téměř jako manželství. Jejich schůzky se podobají jedna druhé, stejně jako laciné motelové pokoje, ve kterých se scházejí. Tentokrát je ale jejich setkání výjimečné. Maggie stojí před rozhodnutím konfrontovat se se svojí vlastní i jejich společnou minulostí, současností i budoucností.

Jejího přítele Axela zajímá kvantová fyzika, vysvětluje Maggii své poznatky o zkoumání teorie mnohovrstevnatosti reality (Many Worlds): každá myšlenka, každé rozhodnutí, které uděláme, začíná souběžně žít svůj život v „jiných“ světech...

Borden rozhodně nezve diváka na výlet do světa sci-fi. Jeho postřehy z kvantové fyziky jsou metaforou mezilidských vztahů, které v různých variantách řeší každý. Postupně se rozvíjející konverzace mezi Maggie a Axelem, Maggie a jejím manželem Skipem, a dokonce mezi Axelem a Skipem, dává nahlížet do dalších reálných i metaforických světů, které se vědomě či nevědomě ovlivňují. Maggie přitom zjišťuje, jak se sobě s Axelem vzdalují, jak se jejich světy nedokáží propojit. Axel je nerozhodný a pro Maggii je těžké přiznat si pravdu. Připustit si, že se příjemné a zaběhané stereotypy musí změnit a že se pak od základu změní i její život.

Bordenova hra má daleko k lascivnímu melodramatu o mimomanželských hrátkách. Analyzuje mnohem metafyzičtější látku a střídá přitom lehký tón dialogu s hlubším a filozofičtějším. Nabízí příležitosti dvěma hercům středního věku (Maggie a Axel), role Skipa je jen jakýmsi zrcadlem oběma protagonistům.

Hra *Many Worlds* měla světovou premiéru 1. února 2007 v off-off broadwayském divadle Red Room v New Yorku.

Rusky psaná dramatika

Jelena Isajeva (Rusko)

Básniřka a dramatička

V roce 1989 ukončila studia na fakultě žurnalistiky MGU. Je členkou organizačního výboru festivalu mladých dramatiků Ljubimovka. Je autorkou několika divadelních her, které se uvádějí

v divadlech v Moskvě i po celém Rusku. Hra Věčná radost získala ocenění v dramatické soutěži vypsané k 850. výročí založení města Moskvy. Ocenění v různých dramatických soutěžích získaly i další autorčiny hry, např. Můj známý zločinec nebo Meruňkový ráj aneb Pohádka o ženském přátelství. Žije v Moskvě.

PRO MOJU MAMU I PRO MENJA (PRO MOU MÁMU A PRO MĚ)

2 m, 4 ž

Dívka Ljena se chce stát slavnou. Být sportovkyní ani zpěvačkou se jí nepodařilo, a tak nakonec zvítězila touha stát se slavnou spisovatelkou. Prostřednictvím slohových prací z kurzů kreativního psaní vypráví divákům příběhy ze svého ne zrovna veselého dětství, stráveného s matkou, která po smrti otce rezignovala na další šance na štěstí.

Autorka ale před tíživou nostalgií dává přednost milosrdně humornému nadhledu, takže jednotlivé epizody o neúspěchu, jak matce najít nového přítele (telefonická známost skončí tím, že zamilovaný muž v posledním okamžiku nezvládne sejít se s matkou a Ljenou tváří v tvář) nebo jak Ljena chtěla oslnit obdivovaného mladíka (tím, že mu do jeho skříňky dala milostnou báseň, ovšem anonymní – a jako autorka se s následným úspěchem přihlásila její soupeřka) vyznívají smířlivě a nadějně. Tato hra, stejně jako všechny ostatní texty Jeleny Isajevové, se vyznačuje velmi dobrou kompozicí textu a porozumění jemným nuancím mezilidských vztahů. Isajeva je autorka, která si zaslouží být objevena i českým divadlem.

ABRIKOSOVIJ RAJ, ILI SKAZKA O ŽĚNSKOJ DRUŽBĚ (MERUŇKOVÝ RÁJ ANEB POHÁDKA O ŽENSKÉM PŘÁTELSTVÍ)

2 m, 3 ž

Napínavý příběh dvou párů. V lázeňském městě se kdysi v noci setkávají dvě dívky z Moskvy se dvěma místními mladíky. V první části hry sledujeme, jak nezkušená Ljuba čelí kruté převaze zkušeného svůdce Kolji a velmi brzo přijde o panenství. A jak mladík Slava propadne kouzlu tajemně zahloubané Mily. Na závěr prvního dějství se dozvíme, že Kolja a Mila se dávno znají – byli milenci a jejich vztah skončil nečekaným Koljovým zmizením. Mila byla tehdy těhotná a rozhodla se pro potrat, který ji dlouhodobě psychicky poznamenal. Kolja prohlašuje, že není pouze svůdce a se svedenou Ljubou se ožení.

Druhé dějství se odehrává do dvaceti let. Do téhož domu v noci přichází zestárlý Slava s novou postavou, mladinkou Ljusjou. Slava ji původně chce svést – na revanš své ženě, která je proslavená tím, jak střídá milence, ale zjistí, že spát s cizí ženou nedokáže. Ljusja ho přesto svede a ráno odchází.

Zanedlouho nato se vrací jeho žena Mila ze služební cesty. Ovšem znovu přichází Ljusja s – jak se u káže – vylhaným příběhem o tom, že jí ukradli zavazadla i s penězi a její matka ji poslala k nim, jejím starým přátelům. Zjistí se, že Ljusja je dcera Kolji a Ljuby. Záměrně před nespokojenými manželi líčí, jak šťastní jsou její rodiče.

Když Slava odejde do práce, poví Mile jinou pravdu o tom, co se mezitím stalo v Moskvě a co se týká také jí. Mila se před mnoha lety rozhodla opustit svého muže. Stále totiž toužila po svém prvním milenci. Odjela tedy do Moskvy a potkala zde šťastný pár - otce, který právě vedl dceru ze školky. V zoufalství se vrhla pod auto. Kolja ji zachránil, za pár dní ale sám zemřel na zranění z této nehody. Matka Ljuba žije opuštěná, má smutnou práci v knihovně. Ljusja přemluví Milu, aby spolu utekly do Moskvy, aby znovu obnovily to, co je trvalé - přátelství s matkou.

Poslední stříh nám ale předvede jinou verzi příběhu a celé druhé dětství se tím stává pouze hypotetickým řešením. Jsme zpět v první scéně. Věrné přítelkyně spolu promlouvají, zatímco mladíci na chvíli odešli. Váhají, jestli krásný dům, milující muž a člověk, se kterým odešlo panenství, stojí za to, aby zůstaly. Nabídka je lákavá, nakonec ale společně odcházejí.

LIFT KAK MJESTO DLJA ZNAMOSTVA (VÝTAH JAKO MÍSTO K SEZNÁMENÍ)

2 m, 2 ž

I po patnácti letech manželství se zdá, že Nina a Viktor jsou spolu velmi šťastní. Respektují jeden druhého a chovají se k sobě s úctou. Přijíždějí do města po několika společně strávených dnech na chatě a od své dcery Ťjopy se dozvídají, že jedna z jejích přítelkyně byla zavražděna ve výtahu. Tento otřesný čin se stane předmětem konverzace a zároveň vyvolá vzpomínky na seznámení

manželského páru. Nině bylo 19 a ve výtahu ji napadl neznámý mladík, který ji chtěl znásilnit. Nině jí ho ale přišlo líto a nakonec se do něj zamilovala a vzali se.

Rodinnou trojici doplňuje Tolik, Viktorův podřízený a student, který staví svou kariéru na vykrádání Viktorových myšlenek. K těm by si chtěl přivlastnit i jeho ženu, pro kterou ale není zajímavý. Naopak jej z celého srdce miluje patnáctiletá Tjopa.

Tolikovy dobře čitelné návrhy vyvolají mezi manžely debatu a dozvíme se, že Nina dávno a ne jednou podvedla svého muže. Od té doby se začaly dít vraždy ve výtahu. Viktor se k celé sérii vražd přiznává. Nina nemá sílu jej udat na policii, ale přeje si, aby odešel. Když ale později čelí Tjopinův vyznání lásky k Tolikovi, na kterém jí nevadí jeho přízemnost, ani vypočítavá náklonnost k matce, ani to, že žije z práce cizího člověka, vezme své rozhodnutí zpátky.

Vybere si víc než diskutabilní řešení - dál žít s vrahem, protože jej miluje.

KITAJSKAJA LJUBOV, ILI CHELLO, POLLI! (ČÍNSKÁ LÁSKA ANEB HELLO, POLLY!)

2 m, 3 ž

V základu poklidného, jemného příběhu je otázka – kterou lásku si vybrat? Tu exotickou, ve které se skrývají neznámá tajemství nebo tu, která se už osvědčila, je bezpečná, je z ní cítit bezpečí, ale nic překvapivého nepřinese?

Borisi Alexandrovi je téměř 80 let. Celý život prožil se svou věrnou a nevzdělanou ženou Klavdijí. Najednou se ze Santa Barbary ozvala jeho stará láska, se kterou se potkal kdysi dávno v Číně. Telefonují si každý den a Klavdije se trápí žárlivostí.

Paralelně s příběhem prarodičů se rozvíjí milostný život jejich vnuka Saši, který se chystá odejít na studia do Moskvy, kde už na něj čeká Lola. Zároveň jej ale miluje Tasja, dívka z jeho malého města, se kterou zná od dětství.

Jsme svědky toho, jak se Boris Alexandrovič v retrospektivách vrací do mládí, jak Tasja uraženě žárlí, jak Lola naléhá na Sašu, aby odjel do Moskvy.

Boris Alexandrovič zkoumá a hodnotí svůj život a rozhodne se pro svou milovanou ženu – na žádný telefonát ze Santa Barbary už neodpovídá. Pod jeho vlivem Saša vzdá studia v Moskvě.

DOC.TOR (DOK.TOR)

2 m, 1 ž

Hra vznikla metodou *verbatim* – tedy záznamem improvizací v rámci divadelních dílen. Víceméně monologický text je narušován pouze přítomností a občasnými poznámkami dalších dvou herců v rolích dlouhé řady epizodních postav. Zkušený Chirurg líčí své neobvyklé, vtipné, ale zároveň velmi drsné zážitky z lékařské praxe – např. komplikovaný porod bez přítomnosti jakéhokoli vybavení, nebo improvizovanou amputaci nohy. Pestré zážitky plné paradoxů (jeden z pacientů, který přežil zázrakem za vyčerpávajícího úsilí lékařů, po roce zabil svou ženu) přivedou Chirurga k alkoholu a také k neobvyklé sdílnosti, jejímž výsledkem je právě nekončící proud jeho řeči.

UBIJ MENJA, LJUBIMAJA! (ZABIJ MĚ, MÁ DRAHÁ!)

2 m, 3 ž

Celý děj této hry se odehrává v divadle. Divadlo je také jedním z hlavních motivů – divadlo jako hra na realitu a umění jako výsostná meta, pro kterou může být obětována pravá realita, včetně pravých citů.

Soubor se chystá na premiéru. Tvůrčí tým tvoří tři herečky, jeden herec a režisér. Hra, kterou studují, se věnuje tématu lásky a nenávisti. Konfrontuje ženský a mužský postoj k lásce a vášni. Hrdinkami hry jsou Judita, Charlotta Cordayová a Fanni Kaplanová, tedy ženy, které se z velké vášně rozhodly vraždit velké muže.

První dějství se věnuje především vykreslení povah jednotlivých postav. Postupně se dozvídáme, že všechny tři herečky mají poměr s hercem Sergejem. Do výstupů reálných postav vstupují také postavy ze zkušené hry a ze svého hlediska komentují vývoj situace.

Herečky, které všechny Sergeje upřímně milují, se domluví na pomstě. Uspí Sergeje, přivážou na lůžko a čekají, až se probudí. Vyčtou mu jeho zradu, zatímco on se směje a tvrdí, že nemiluje žádnou, že jen chtěl, aby v nich vznikla skutečná žárlivost a zloba, kterou pak zužitkují na jevišti (jejich inscenace má skutečně výjimečný úspěch) a říká, že jeho pravou láskou je jejich geniální

režisér. Herečky jsou ale rozhodnuty zabít jej a jedna z nich vystřelí. Chvilí se zdá, že opravdu došlo k tragédii, ale nakonec zjistíme, že všechno bylo jenom nahrané. Závěr je smířlivý – řešením je společný život v jedné divadelní komunitě.

TRJEŤJEKLASSNIK ALJOŠA (TŘEŤÁK ALJOŠA)

2 m, 1 ž

Šestnáctiletá Olja, která se automaticky stává outsiderem, kamkoli přijde, si nečekaně najde dobrého přítele – devítiletého Aljošu. Na svůj věk je Aljoša velmi vyspělý, pomůže Olje najít sebevědomí – naučí ji hlasitě křičet a věřit tomu, že všechno dokáže. Při rozloučení si slibují, že se znovu uvidí.

Druhé dějství se odehrává po 15 letech. Olja, se svým synem, poprvé po všech letech znovu přijela do stejného místa. Je sice ještě velmi mladá, ale trpí srdeční chorobou, a tak uprostřed noci volá záchranku. Pomoc ale nejede. Její syn Ljelic se jí snaží přimět k tomu, aby se obrátila na svého bývalého přítele. Olja je však věrná tomu, co ji kdysi naučil – věřit si, že každou situaci zvládne, a na Aljošovo telefonní číslo nezavolá.

Michail Ugarov (*1956 v Archangelsku, Rusko)

Dramatik, spisovatel, režisér

Vystudoval literární institut A.M. Gorkého. Je členem organizačního výboru a jedním z organizátorů festivalu mladých dramatiků Ljubimovka, umělecký šéf Těatra.doc, ředitel semináře mladých dramatiků a duchovní vůdce hnutí Nové drama. Pracoval na několika televizních seriálech jako scénárista. Jeho hry byly publikovány v mnoha antologiích a uvedeny na mnoha scénách v Rusku. Je držitelem různých ocenění z dramatických soutěží, např. jeho hra Oblom off získala v roce 2003 cenu za nejlepší divadelní hru sezóny v Moskvě.

OBORVANĚC (ŠPINAVEC)

2 m, 4 ž

V tomto dramatickém textu autor řeší malou vztahovou „nehodu“. Dějem diváky provází tajemný Kdosi, který celou dobu vystupuje jako nezúčastněná postava a až na konci objevíme, že je to vlastně jedna z hlavních osob příběhu.

Leša má poměr s vdanou ženou a k tomu ještě udržuje styky s příležitostnou milenkou Natašou, všeobecně považovanou za lehkou ženskou. Životy všech okolo – staré sousedky, Nataši i přítele Kolječky – přetékaří příběhy zrazené lásky. Leša je člověk, který se v životě nudí a jakoby záměrně parazituje na životech druhých, poslouchá cizí příběhy a nahlíží do cizích oken. A právě z nudy zavolá manželovi své milenky Nataši, že ví, že jeho žena má poměr. Kontaktuje manžela pravidelně a dodává mu detaily. Nakonec dojde ke konfrontaci, kdy klamaný manžel milence přistihne. Příběhy všech postav však končí happyenem.

PRAVOPISANIJE PO GROTU (PRAVOPIS PODLE GROTA)

2 m, 2 ž

Hra popisuje křehké vztahy mezi dospívajícími sourozenci Juvjenalijem a Ljubočkou, jejich starším a arogantnějším bratrem Leonidem a jejich Matkou, která se po smrti otci utápí v alkoholu. Děj se odehrává v malém městě někdy na konci 19. století.

Rodinu zastihujeme ve dvou obdobích. V prvním se mezi mladšími sourozenci definují vztahy – Ljubočka je ta silnější a straší bratra historkami o smrti jejich babičky, která se zabila pádem ze schodů, když šla zhasnout svíčku postavenou příliš blízko papírovému globu. Matka děti chystá na to, že se znova provdá, a tím skončí její pití.

Po několika letech se z Juvjenalije stává dospělý mladík, který se chystá na univerzitu. Baví se tím, že pěstuje brouky, pozoruje, jak se páří a žerou, a s potěšením je zabíjí, aby je mohl přidat do své sbírky. Z Ljubočky je zranitelná dívka, která se bojí babiččina přízraku. Matka se propadla ještě hlouběji v pití – její nápadník ji opustil a oženil se s jinou; ale Matka už má svůj vlastní svět.

GAZETA "RUSSKIJ INVALID" ZA 18 IJULJA (VÝTISK "RUSKÉHO INVALIDY" Z 18. ČERVENCE)

2 m, 2 ž

Prostý děj plný stesku a ironie se odehrává během návštěvy synovce a neteře u starého strýce, který už nějakou dobu nevychází z domu. Žije v bytě se svou hospodyní Njutou, která ke konverzaci pravidelně přispívá poznámkami o významu jídla a správné životosprávy v těch nejméně vhodných okamžicích.

Strýc Ivan Pavlovič je nešťastný člověk. Postupně najevo vychází pravá příčina jeho smutku – před nedávnem utekl z města s vdanou ženou. Když je ale našel její manžel, vrátila se k němu a Ivanu Pavloviči zůstaly na krku nemalé výdaje. Vliv peněz na lásku jsou tématem i pro synovce Aljošu, který se kvůli majetku chce oženit se starou nevěstou.

Bývalá milenka strýci vytrvale píše dopisy, které strýc ignoruje. Tentokrát ale dostal vzkaz vyzývající ho k novém útěku. Milenka dokonce stanovila i místo a čas schůzky – je to už dnes.

Ivan Pavlovič ji však ignoruje. Hra končí jeho divokým monologem o tom, jak nenávidí lajdácký pravopis (vynechaný tvrdý znak je pro něj stejnou lží jako milenecká zrada) a všechnu nepravdu - lživá líčení romantické lásky v beletrii, příběhy, které mají konec (v životě přece žádné konce kromě smrti neexistují).

KUCHŇA VJEĎM /KALINKA-MALINKA, UŽIN, ŠIŠJEL-VYŠJEL/ (ČARODĚJNÁ KUCHYNĚ)

2 m, 9 ž

Tři krátké výjevy z tří různých kuchyní, ve kterých vládnu „čarodějky“. Vaří podivné lektvary a vedou podivné řeči o životě. Do jejich království přicházejí lidé zvenčí, aby zde spatřili tajemné výjevy, které mohou být stejně projevem šílenství jako vyššího stupně poznání.

GOLUBI (HOLUBI)

3 m

Text sleduje psychologickou, až psychopatologickou situaci tří mužů žijících v klášterních zdech. Varlaam a Fedor jsou mnichové, kteří se věnují opisování knih, Griša (17) jim pomáhá.

V malé uzavřené společnosti se vyostřují vztahy konkurence mezi oběma mnichy i vztahy k mladému muži, který se zároveň stane předmětem manipulace a milostných tužeb. Významnou roli hraje i minulost obou mnichů – u jednoho je to vražda, u druhého přesvědčení, že současný car je nýmand a pravým carem je on sám. Boje plné agrese se střídají s vyčerpáním a úzkostnými chvílemi plnými zbožnosti, která je – v izolace kláštera - jediným možných východiskem, jak přežít.

ZJELJONYJE ŠČJEKI APRJELJA (ZELENÁ TVÁŘ DUBNA)

3 m, 1 ž

Náladová hra se odehrává u Ženevského jezera v době první světové války. Na rozkvetlé stráni sedí Sjerjoža a píše dopis své dívce, o které se nikdy nedozvíme, jestli skutečně existuje nebo ne. Jeho milá, ze stejné ruské vesnice, má za dvě hodiny přijet na nádraží a odtud spolu budou pokračovat do Itálie. Vtom se u jezera objeví dvojice Lisicyn a Krupa, také ruští emigranti. Mluví spolu o starých hodinkách a jejich značce, která se zdá být naprosto důležitá pro Lisicynův životní příběh, nakonec se ale ukáže, že šlo o značku úplně jinou. Do debaty se po čase vloží ještě německy hovořící Bauer. Čas utíká, vodka teče proudem, vzpomínání se stane důležitějším než přítomnost. Čas do příjezdu uplyne a Sjerjoža nikam neodešel.

OBLOM OFF

6 m, 2 ž a 2 děti

Hra na motivy známého Gončarovova románu je nejvydařenějším autorovým textem. Vyniká velmi dobrou charakteristikou postav i prostředí.

Oblomov je člověk, který tráví svůj život na pohovce. Nepracuje, do ničeho se nemíchá, nemiluje. Tento styl vychází z jeho filozofie, podle které práce a emoce člověka pouze vyčerpávají. Jednou však Oblomova vezme jeho přítel na návštěvu k Olze Sergejevně. Oblomov ji nejprve uráží, ale okouzlen jejím zpěvem propadne lásce a ihned se Olze vyzná. Ta mu ale řekne, že by se musel změnit. Oblomov se tedy snaží – shodí svůj věčný domácí župan a usiluje o to nejíst na noc, aby

nebyl tak tlustý. To vše ho však stojí velké úsilí. Dočká se a dostane od Olgy dopis s jejím vyznáním. Oblomovo štěstí ale netrvá dlouho – uvědomí si, že člověk jako on Olgu šťastnou učinit nemůže, a odmítne ji.

Po roce - Oblomov žije opět v županu, stokrát látaném, v poctivé péči šetrné vdovy, která mu vede domácnost. Oblomov obdivuje její neustávající činnost, která mu vytváří teplé hnízdečko. Dělá své hospodyně vážné návrhy sňatku.

Objeví se přítel Štolc se zprávou, že se oženil s Olgou. Oblomov je šťastný, ale nečekaně jej stihne záchvat mrtvice – tak jak mu předpovídal jeho lékař: už dávno byl vlastně vnitřně mrtvý – smrt na sebe v takovém případě nemohla dát dlouho čekat.

A další...

Lukas Bärfuss (Švýcarsko)

DIE PROBE (ZKOUŠKA)

3 m, 2 ž

Lukas Bärfuss, původně knihkupec, na sebe v poslední dekádě upozornil několika nekonvenčními hrami (*Sexuální neurózy našich rodičů*, *Autobus*, *Alices Reise in die Schweiz*), jimiž si získal pověst "specialisty na nezodpověditelné otázky současnosti". Tato charakteristika se dá nepochybně vztáhnout také na jeho nejnovější hru *Die Probe*. Ta je takovými otázkami přímo přeplněná. Do popředí se derou otázky spojené se sociálním a biologickým otcovstvím.

Ve hře zazní replika: "V případě nevěry zůstává biologické otcovství neurčitelné." Dokonce když ani nevěrná manželka nedokáže s naprostou jistotou říct, kdo byl otcem jejích dětí, a pro nevěru neexistoval žádný přímý svědek, stačí, aby žena jenom mlčela a dokázala tak vytvořit pro zúčastněné, a především pro dítě, nejpříznivější prostředí. Konstrukt západní rodiny funguje, jelikož sociální otcovství matka určila. Ve spleti nejednoduchých problémů se uplatňují i otázky politické, ale postavy Bärfussovy hry nejsou pouhými nositeli tezí. Bärfuss spíše dává život svému diskursu a zaplétá diváka (a sám sebe) do složité komplexnosti konfliktů.

Hra měla premiéru 2. února 2007 v mnichovské Kammerspiele v režii Lars-Ole Walburga.

Christo Bojčev (Bulharsko)

ORKESTR TITANIK (ORCHESTR TITANIK)

4 m, 1 ž

Text současného nejhranějšího bulharského dramatika Christo Bojčeva jemně parafrázuje bezvýchodnou situaci osazenstva potápějící se slavné lodi. Před osudovým finále se všichni „pasážéři“ snaží zhodnotit svůj život a najít jeho smysl...

Čtyři lidé čekají na vlak. Nechtějí odjet, jen pomocí triku ukrást pár věcí. Vlaky přijíždějí a odjíždějí, ale ani jeden ve stanici nezastaví. Jednou však z vlaku vypadne bedna s iluzionistou Harym a tíživý svět u kolejí se mění. Pět alkoholiků nahlíží do hloubek reality...

Kari Hotakainen (Finsko)

PUNAHUKKA*

3 m, 4 ž

Co se stane, když finský muž středního věku potká u železniční trati Boha? Život finského manželského páru Pekky a Eliny se obrátí vzhůru nohama, když Pekka zahlédne při cestě z Petrohradu u železniční tratě Boha. Jeho dosavadní život nebyl vůbec čestný, pašování mu přinášelo příjemný přivýdělek k jeho platu vlakového průvodčího. Vše se však náhle změní, když otázky víry probudí v Pekkovi vnitřní bouři, která nebere konce. Tuto změnu pocítí také celé jeho blízké okolí - Pekkův bratr Seppo, který s ním „jel“ v pašování, Pekkova manželka Elina toužící po adopci dítěte, jeho matka Helmi a sestra Katja, která se narodila z tajného poměru Pekkova otce, když jezdil do Petrohradu. Manželka Elina musí skousnout, že Pekka chce přivést do rodiny

nového člena, přímo uprostřed procesu adopce. Na osobě Katji, která přijela do Finska, vidíme hranice Pečkova nového obrácení: upřímnost a konání správných věcí jsou přímo úměrné tomu, jestli se nám vyplatí. Také místní pastor Martti se nevyhne konfrontaci s Pečkovým vášnivým hledáním a musí zcela přehodnotit svůj vlastní vztah k víře.

Ústředním tématem hry je víra ve všech svých možných podobách. Pekka prohlašuje, že uvěřil, ale nedokáže už říci, co konkrétně to znamená. Stejně tak i všechny jeho dobré činy zůstanou na půl cesty. Ostatní postavy řeší především víru ve své bližní a lidi jako takové. Poradkyně pro adopci Kaarina bude muset zvážit svou víru ve schopnost lidí být dobrým rodičem adoptovanému dítěti. Rovněž manželství vyžaduje víru, stejně tak i konání dobra.

Je to velmi vtipná a lehce napsaná komedie o vážných věcech – víře a nedostatku víry i v obecném slova smyslu.

Důvtipné použití jazyka nás nechává v očekávání, že se v závěru dočkáme nějakého uceleného pohledu na věc, který ovšem nepřijde.

Hra finského spisovatele Kariho Hotakainena *Punahukka* byla poprvé uvedena v divadle KOM v Helsinkách v září 2005 a autor za ni získal v roce 2006 cenu Nordic Drama Award, která je každé dva roky udělována za nejlepší hru napsanou v severských zemích.

---

* Finský název pro nemoc - systémový lupus erythematosus (SLE) - onemocnění imunitního systému, který postihuje nejčastěji mladé ženy.

Kriszta Szalay (Maďarsko)

TITI - AND ON THE EIGHT DAY (TITI ANEB OSMÝ DEN)

2 m, 3 ž

Text se věnuje tématu, o kterém se sice hodně mluví, ale v divadle se neobjevuje – životu s postiženými, hodnotě a smyslu jejich života a zodpovědnosti těch, co jsou na druhém břehu. Výběr příběhu, forma i rozsah hry řadí mezi komorní útvary vhodné pro menší scény.

Maminka, asi čtyřicetiletá žena, vypráví své zkušenosti, jaké bylo mít dítě postižené Dawnovým syndromem. V přiměřeně civilním tónu líčí jednoduchý příběh. Otěhotněla po známosti na jednu noc. Bylo jí přes 30, žila sama a začala ji tížit samota, a proto si dítě nechala, aniž to sdělila jeho otci. Maminka se postupně učí mít ráda své nemocné dítě, a to platí i pro ostatní. Do jejího monologu vstupují další důležité postavy jejího života – její Matka či Přítelkyně. Ze zkratkovitě strážných situací postupně vzniká celistvý obraz jejího života s jejím synem, který si sám dal jméno Titi. Vypráví o nepříjemnostech s přijímáním postiženého dítěte okolím a náročnosti péče, již doprovázely starosti o dostatek peněz. Ačkoli život s postiženým synem nejprve přináší pouze komplikace, výsledek je zcela pozitivní: nakonec ve všech probudí větší lásku a zodpovědnost a pomáhá ostatním, aby vypsali.

LISTY Z AURA - PONTU

1/2007

© Aura - Pont s.r.o., Praha 2007

Redakčně připravily Jitka Sloupová a Simona Šnajperková.

Spolupracovali:

Zuzana Augustová, Josef Balvín, Alena Bjačková, Alena Byrne,
Helena a Martin Fahrnerovi, Petra Jarošová, Tomáš Kačer, Marta Ljubková,
Klára Novotná, Anna Pýchová, Jolana Součková, Pavel Trtílek a Jan Žáček.